

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

De tentamentis diaboli, Sermo II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

SERMO II. IN DOMINICA EADEM.

De tentamentis diaboli.

Divus est Iesus in desertum à spiritu ut tentaretur à diabolo. Matth. quarto. Cùm Iesus, Deus ac Dominus noster à Ioâne baptizatus foret, & à Patre per vocē, & per columbæ speciem manifestatus, abiit in desertum.

Hoc enim paulo ante idem refert Mathæus, quod baptizato Iesu, *pari sunt* Matth. 3.
caeli, & vidit Ioannes spiritum Dei descendentem tanquam columbæ, & venientem super eum. Et ecce vox de celo dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui. Inde sequitur, quod ductus sit in desertum à spiritu, docens à ieiunijs, à solitudine, ab abstracta vita, à silentio, à fuga seculi, atque ab reliquis Ioan. 1.
Matth. 4.

penitentia exercitijs Christiano nouo, aut monacho, aut nouiter conuerso esse inchoandum. Vbi, inquis, hoc docet? Actione sua id ipsum nobis hoc insinuat. Omnia enim, quæ Dominus Iesus, tam agere, quam pati voluit ad eruditionem, ad correptionem, & ad vtilitatem instituit nostram. Astor. 1.

Cùm ergo non parum eruditionis simul ac consolationis nobis inde sciret emeritum, haudquaquam id voluit omittere, quod nobis posset prodesse. Itaque ductus est in desertum, haud dubium, quin à Spiritu sancto. Ibi enim Spiritus sanctus eum voluit ducere, vbi diabolus eum tentandum posset inuenire, & vbi ad tentandum illum auderet accedere. Prouocabatur enim tentator, vt illum tentaret loci congruitate, puta solitudine, oratione, corporis maceratione, abstinentia & fame. Quare libenter diabolus didicisset de Iesu an foret Christus & Dei Filius. Primum itaque est, quod I.

hic discimus, militiam esse vitam hominis super terram. Quod item homini Christiano primum sit expectandum tentari à diabolo. Præparet se igitur ad tentationem, sicut scriptum est: *Accedens ad seruitutem Dei, præparat animum tuum ad tentationem.* Voluit itaque Dominus quemcunque nouiter baptizatum, quemcunque etiam nouiter conuersum, suo exemplo consolari, ne timeat, fiatque pusillanimis, si post conuersionem, aut post baptismum grauius, quam ante tentari à diabolo, aut persecutionem se pati senserit, quando Christum quoque mox baptizatum legerit à diabolo tentatum. Est enim non malum, si diabolus quempiam, quod se dereliquerit, infestat indicium. Neque enim infestaret, nisi à se illum recessisse doleat. Non infestaret, inquam, nisi à bono, quod possidet, postquam reliquit diabolum, illum iterum abstrahere niteretur. Quando ergo tentaris ad mutationem tui status, vt videlicet hunc deseras, quem iuxta institutionem sanctam laudabiliter suscepisti, suspectum habe diabolum, & statum assumptum tibi puta fore vtilem. Propterea enim te auellere nititur inimicus, quia vtilem tibi hunc dolet ac inuidet. Neque enim te meliorem fore cupit, sed à bono nititur abstrahere statu, quamuis miram sanctitatem extra hunc statum, in quo sanctè viuus, tibi depingat, atque vt eundem relinquas nitatur persuadere, multa mentiens, quomodo alibi adhuc fructuosius, & melius possis viuere. Veruntamen scito, quia non quarit tuam vtilitatem hostis tuus, sed instabilitatem, vt à bono in quo es, te eijciat. Dicit ergo tibi. Hinc recedas, vt alibi viuas sanctior, quum neque hic, neque alibi te bene, probeque viuere sinat. Ideo igitur, vt dixi, statum alium mentitur

BB titur

E. VI
21

m pre-
nfolia-
unt &
filij re-
profes-
on est,
a mul-
m. Le-
d adij-
erisse:
iritum
Eam
is pra-
im de-
dicit:
in sa-
m ele-
tus cō-
fouet,
monu-
is suis
l exau-
o, qui-
rebant
una uo-
eum m-
lo ma-
Et Ni-
um ci-
s, ope-
us ve-
sancti-
concu-
oper-
accep-
erit &
uoque
iisque
artatur.
nostr
struit,
abunt
ificam-
ula lo-
R.M.O

II. titur (vt à bono abducatur) esse meliorem. Secundo discimus rigorem, ac grandè aliquid atque insolitū, quod ferre nos posse nobis merito est formidandum ex presumptione nostra, aut temere absque consilio timendum Deum, aut absque voluntate prælatorum nostrorum non assumendum. Legimus enim Christum in desertum venisse, sed hoc solum non legimus, verum etiam adicitur ductum à Spiritu sancto, quo intelligeres ex instructu duntaxat Spiritus sancti singularia, atque ea quæ maiora quidem sunt, quàm vt ab omnibus imponantur, esse assumenda. Voluit exgo Christus suo exemplo nos docere, ne faciliter ad sustinendas tentationes nos ingeramus, memores infirmitatis nostræ, sed potius vigilemus, atq; ne in tentationem intremus, oremus, occasionesq; euitemus tentationum. Quæ si à Deo nobis mittuntur, aut si ducti à Spiritu sancto Dei contemplatione (hoc est, ne Dei beneplacitum negligamus) cogimur illis occurrere, aut præitare occasionem, Christi exemplo debemus tentatori viriliter repugnare. Vtrum enim Dominus Iesus docuit, & de sua infirmitate neminem præsumere, ac quasi vincere valeat tentationes, non imprudenter se periculis exponere, & vbi Deo ordinante tentamenta occurrunt, viriliter illis resistere. Itaque volebat Dominus Iesus pro nobis tentari, pro nobis vincere, tētationes vincendi nobis formam ac modum ostendere, & sua quam patiebatur tentatione nos consolari, atque ne desperemus confortare. Hæc enim quatuor sunt causæ quare voluit tentari. Et cum ieiunasset quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, postea esurijt. Videsne in quo viuendi genere Christus nos docere exorsus sit? Primo, intrauit desertum, in quo constitutus afflixit corpus suum ieiunio. Intellege igitur quod desertum tibi intrandum sit, qui vis penitentia vias ingredi. Desertum tutum sit, postquam correctionem agere vitam instituisti, conuenticula, loca, hominum societates, curtasq; pariter peccandi occasiones vitare, atque secretum locum (siue sit cœmus, siue domus, siue camera, aut cella) solum inhabitare. Abstractam operetur eligas vitam, si peccandi à te volueris occasiones excludere. Deinde, quæ ad vires sustinent (nam eas non decet extinguere) corpus affligi necesse est. Quare affligi? Ideo, quia corpus tuum, & caro tua tibi inimica est. Adversatur enim tuo spiritui, & quasi ex pacto hostibus tuis, hoc est, mundo, ac diabolo consentit. Conniuet illis, & quicquid hi moluntur, ipsa caro recipit, & in executionem ducere molitur. Scitis autem quàm pestilens sit hostis, qui intra mœnia quasi cuius atque amicus fraudulentus habitat. Tu igne ab hoste tibi familiarissimo te impugnandum arbitrare, quippe qui caræ tuam vbique non aliter, quàm amicam, sed reuera pestilentem hostem circumfers. Si igitur iam non solum foris, sed intus etiam impugnaris, quanto sunt tibi aduersarij plures, tanto rarior erit tibi victoria. Est tamen hæc tibi consolatio, quod licet caro tua hostis tibi sit, potes tamen eam reddere infirmiolem, potes ei nocendi vires subtrahere, potes denique ne insolentiam compefcere. Quod fiet, si ieiuniorum, vigiliarumq; fræno eius penitentiam constrinxeris. Hoc te Christus docuit, qui dum penitentia nobis formam ostendere decreuisset, in desertum abiens, ieiunijs, vigilijs, oratione, cæterisq; austeritatibus penitentia sese afflixit. Nam si eius exploratæ conuersationem in deserto, videbis Christū in genibus, terra, humijq; orantem,

Desertū penitentia in-
arandum
quod sit.

tem, videbis humi procumbentem, ac patrem pro humano genere orantē. Videbis inter deserti bestias commorantem, videbis si forte dormire voluit, humo ac sub diis cubantem. Videbis postremo cuiuscunque hominis colloquio, aut praesentia abstinentem. Reuera docuit te, quae sit forma penitentiae. Quadragesima itaque diebus sic absque cibo viuens (neque enim diutius in viuere congruebat, ne non homo qui cibo nullo aleretur, esse putaretur, & quia ad alia opera potiora, puta quae animarum conuersioni magis seruirent, missus fuerat) postea esurijt. Quando voluit, ieiunabat. Quando voluit, esuriebat. Non illi dominabatur, imperabatve aliqua passio, sed quaecumque vbi aduocabatur aderat, vbi abire iussa fuit, recedebat. Nos vero ediuerso sentimus. Praeueniunt enim nos passiones tristitia, ira, timoris, amoris, letitiae, vel nolentes, nec quando volumus recedunt, nec adfunt quando cupimus, quia rationi, quemadmodum in Christo, non sunt nobis subiectae. Quid iam vltra expectas? Accessit tētor, videns Iesum fame torqueri, quantum voluit. Credēdus est enim famem vehementē propter nos tunc assumptis. Accedit diabolus & longa verborum ambage circumiens, ad haec verba Evangelica tandem veniendi occasionē, quaerit: *Si Filius Dei es, dic vt lapidei isti panes fiant.* Noluisti hostis videri, sed credebat se latere hostem. Consulorem simulabat, & ne periclitaretur ex fame Iesus, magna se compassione finxit illi prouidere ac cōsulere. Dissimulabat quoque Dominus Iesus diu, nihil, quo cognoscere se illum monstraret, ostendens. Passus est ad alteram se tentationem duci. Cui iterū perinde ac in prima tentatione per verba sacrae Scripturae respondens calliditate versuti hostis omnē elisit. Postremo in tertia tentatione ipse se tentatorē cognoscere mōstrauit, & ei non tam respondit, q̄ repulit. Sciendū filij, quod externa tantū haec tēratio Christo fuit. Non enim intus tētabatur, sed quietus in animo fuit, quia malū ei defuit, quo inclinari vitio posset tentatori consentiens. Itaq; filij hoc modo satagatis in omni tentatione inueniri, ne in vobis intus malū sit, quod malo externo ad quod tēramini, arrideat. Scimus in ciuitatibus ac castris ab hoste facilem deditionē impetrari, vbi in castro, aut oppido sunt, qui hostibus fauēt, Dño suo infideles. Hoc modo si intus placēt vobis tela, quae foris vobis ingerūtur, hosti certa stabit victoria. Porro si creatorē ac redemptorū vestrū diligitis, & nihil eorum, quae vobis hostis obijcit, aut ad quae inuitat, vultis, si magis acerbissima quaeq; ac durissima optatis pati, quam à Christo discedere. Et si in hac bona voluntate vestra non praesumitis, sed in solo benignissimi Domini Iesu adiutorio confiditis, cunctos fugabitis inimicos, & ministrabunt vobis Angeli caelestis consolationis cibum largiente hunc Domino IESV Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

Math. 4.

DOMINICA II. QUADRAGESIMAE, EPISTOLA B. PAULI APOSTOLI, AD THESSALONICENSIS III.

Rogamus & obsecramus vos in Domino Iesu, vt quemadmodum accepistis à nobis, quomodo vos oporteat ambulare & placere Deo, sic & ambuletis, & abundetis magis. Scitis enim quae praecepta dederim vobis per Dominum Iesum. Haec est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra: vt abstinatis vos à fornicatione.

BB 2 ne, vt